

25. Kynäni on ase kirjoittajan
kädessä. Miten tehokas se on
aseeksi?

25. Kilpatanssi numero 008

1 Kynäni tanssii paperilla. Tyhjä paperi herää henkiin ja alkaa hengittää sanojeni tahdissa. Tanssi nyt elämäsi tanssi, rakas kynäni. Puhalla elämä tähän merkityksettömään paperiin ja luo jotakin kaunista. Anna minun viedä ja yritä pysyä tahdissa mukana. Äläkä väsy kesken, vaan tanssi kanssani aina pitkälle iltapäivään.

Tanssinumeromme alkaa ajatuksesta. Olethan kynäni nyt mukana? Ilman kirjoitusta ajatus unohtuu. Voimakkaimpienkin puheiden kaiut hiljenevät, jollei niitä ikuisteta paperille.

10 Jeesus Nasaretilainen puhui viisaasti, mutta ilman pyhiä kirjoituksia hänenkin opetuksensa olisivat unohtuneet. Tiesitkö silloin, kynäni, miten suurta kulttuuria olit luomassa? Rooman mahtia ei olisi muistettu, ja antiikin ajatukset olisi unohdettu ilman sinua. Arabit ymmärsivät voimasi ja tekivät teksteistä ikuisia jäljentämällä niitä jälkipolville. Suuret elämät ja imperiumit kuolevat kukin ajallaan – sinä voit antaa ajatukselle ikuisen elämän.

20 Kynälläni voin luoda maailmoja ja liikutella ihmisiä. Voin ihastuttaa, vihastuttaa ja naurattaa. Minun kynäni voi luoda uuden kulttuurin, mutta yhtä hyvin se voi sellaisen myös tuhota. Sotien, vallankumousten ja valloitusten taustalta löytyy usein kynä, joka liikuttelee tanssillaan lukemattomia miekkoja ja aseita. Karl Marx esitti kommunistisessa manifestissaan ja Pääomassaan tanssin, joka jakoi maailman mielipiteet pitkäksi aikaa kahtia. Uuden tanssin puolustajat tekivät vallankumouksia ja pystyttivät uusia yhteiskuntia. Marxin tanssi jätti jälkeensä kasan kuolleita ja suuren yhteiskunnan rauniot.

Ymmärräthän nyt, kynäni, miten suuri valta ja vastuu olemattomilla olkapäilläsi lepää.

30 Aatteiden ja uskontojen rajoja piirrettäessä sinulla on ollut miekkaakin tärkeämpi rooli. Kun herra Gutenberg vuonna 1455 keksi kirjapainotaidon, sinun voimasi kasvoi valtavasti. Humanistit ja uskonpuhdistajat tekivät kanssasi liiton ja levittivät oppinsa koko Eurooppaan. Uskonsodissa sinut vaihdettiin miekkaan, mutta miekkaa liikuttelevana kätenä sinulla oli sitäkin suurempi tehtävä.

Seuraavaksi tanssissamme seuraa osio nimeltä "Suomen kansan herätys". Kynäni halusi ehdottomasti ottaa tämän kappaleen tanssiimme mukaan, sillä hänellä on hieman isänmaallisia taipumuksia. "Ilman kansallisromantiikkaa, kouluja ja lukutaitoa ei olisi koskaan syntynyt suomalaisuuden käsitettä. Minä, kansakoulu ja valistusseurat teimme Venäjän tsaarin alamaista Suomen kansalaisia," kynäni kirjoittaa. Ja totta, 40 kansallisromanttisilla teksteillä oli suuri merkitys suomalaista kulttuuria ajatellen. Muistathan kuitenkin, että merkityksesi myös kansakunnan jakautumisen kannalta oli suuri. Heräävä työmies alkoi sinun ansiostasi vaatia oikeuksiaan ja heilutella sirpejään auktoriteeteille. Sinunkin teräsi saattaa olla tappava – tai kaksiteräinen kuten tässä tapauksessa.

50 Mutta jos saan pyytää, niin pitäytyisitkö nyt siinä passiivisessa roolissasi ja antaisit minun viedä. Äläkä nyt pelästy ja sekoja pirueteissasi, mutta ajattelin tässä kappaleessa käsitellä sensuuria. Olen pahoillani, että jouduit kirjoittamaan tuon kammoksumasi sanan, mutta loppujen lopuksi koko sensuuri on vain merkki sinun vallastasi. Jos vaikutusvaltasi ei olisi niin suuri, sitä ei tarvitsisi sensuurilla rajoittaa. Ja muistathan ne monet voitot, jotka sensuurilta sait. Taitavana tanssijana harhautit sen monet kerrat puhumalla kiertoilmaisuin ja symbolein. Suomen kansallisromantikot innostuivat yllättäen kirjoittamaan joutsenista, ja Defoe lavasti Eurooppansa autiosaareksi. 60 Jäykkä sensuuri ei tuntunut koskaan pysyvän sinun askeltesihä tahdissa.

Tanssimme alkaa nyt olla lopuillaan, ja on tullut aika kiittää yhteistyöstä. Toivon, että suhteemme kehittyy entistäkin läheisemmäksi, ja että olet kiinnostunut tanssista vielä jatkossakin. Nyt, hyvät sensorit, on teidän vuoronne tarttua punakynään ja antaa pisteet tälle tanssille. Käyttäkää kynäanne harkiten – onhan se aseista voimakkain.